KURYER KRAKOWSKI.

Dnia 20 Listopada 1835. PIĄTEK.

Pismo to kosztuje kwartalnie złp. 6 i wychodzi codziennie (wyjąwszy niedzielę i święta uroczyste) po południu.

Nr 44.

Smierć Wapowskiego Bernarda historyka i matematyka roku 1535.

W Drukarni Akademickiej, nakładem wydawcy A. Tessarczyka

KRAKÓW.

(A N) Opera: „*Siedm Dziewcząt pod bronią*" odgrana wzorowo przez tutejszych Artystów, powszechnie w publiczności wzbudziła zadowolenie. Oklaski oddawane artystom były jak najsłuszniej należne W końcu sztuki wszyscy artyści byli wywołani —Nie naszą jest rzeczą wdawać się w rozbiór sztuki lub też pisać artystom pochwały. Ale słuszność każe nam przyznać, że Dyrekcja F. N. Niezmordowane czyni usiłowania w podniesieniu sceny narodowej, tej szkoły życia towarzyskiego, i obyczajów. Szkoda że czas słotny niedozwolił licznie zgromadzić się publiczności, którą nieśmielibyśmy posądzić o obojętność dla sceny narodowej i sztuk pięknych. *A. S.*

Polska. Warszawa 10 Listop Stosownie do tego rocznego popisu ludność ogólna królewstwa polskiego wynosi 4,059,517 dusz, w której mieści się 2,012,951 mężczyzn, i 2,046.566 kobiet. Między tymi jest 3,241,357 katolików 216.983 wyznania grecko-unickiego, 937 wyz. grecko-ruskiego, 212,698 Luterskiego 2201 ewangelickiego, 199 morawskich braci, 912 Mennonitów, 3563 Filipinów, 258 Cyganów, 543 Mahometanów i 410,062 Izraelitów. (G.P.S.)

Francja. Paryż 9 Listopada król pracował wczoraj z ministrem Oświecenia publicznego.—Wice Admirał hr. Rigny zszedł z tego świata w nocy 6 na 7 b. m. po trzech tygodniowej ciężkiej chorobie w 52 roku swego życia — Xżę Broglie miał wczoraj naradę z br. Appony i baronem Werther. P. Barton miał dziś opuścić Paryż. Dziennik *Temps* utrzymuje „iż powodem zażądania passportów przez p. Barton jest niewypełnienie zawartej przez Francją umowy. Niektórzy wnioskują z tego kroku zupełne zerwanie stosunków z Ameryką półnoeną i blizką wojnę. Wnioski te uważamy za mylne. Gdyż co się tycze oddalenia się p. Barton, to nic niestanowi, albowiem stosunki państw obudwóch i przez konsula mogą bydź załatwione. Co się zaś tycze wyjaśnień, te będą odłożone aż do przyszłego kongressu i mianowania nowego prezydenta, a naówczas bez wątpienia nastąpi zobopolne porozumienie. Nieżyjemy wczasach gdzieby dwa oświecone narody prowadziły z sobą wojnę o słowa lub formalności a których skutki byłyby obu narodom za równo zgubne; a może bardziej jeszcze Stanom Zjednoczonym jak Francyi." Dziennik *Bon Sens* zawiera następujący artykuł: List xcia *d'Orleans* pisany z Tulonu do marszałka Gérard zrobił nie miłe wrażenie przy dworze. Xże miał bydź niepomału zdziwionym zimnem przyję-

ciem tamtejszych mieszkańców. — Donoszą z *Montdragon* pod d 29 paźdz. Wczoraj jen. Villareal z 11 batalionami Karolistów odpadł 12000 piechoty Krystynów do wsi Arilla a potem do Salvattiera. Część wojska Karolistów stoi teraz pod Selvatierra. Składa się z 25 batalionów piechoty 900 jazdy i 4 dział. Zapewniają że klęska Krystynów w ostatniej wycieczce z Wittoryi była bardzo znaczną. Mówią że utracili 5000 niewolnika i artyllerją. W nocy 30-31 paźdz. Infant D. Sebastian pod Fuentarabia przybył na okręcie angielskim „*the Fox*" i skoro tylko wysiadł na ląd udał się zaraz do obozu D. Karlosa. *Messager* potwierdza tę pogłoskę jako rzecz istotną. *Memorial Bordelais* mówiąc o ministerjum hiszpańskiem tak się wyraża." Dobre zamiary P. Mendizabal od samych nawet przyjaciół jego źle są widziane. Chciał on zbliżyć dwie strony sobie przeciwne i za warunek położył statut królewski. Ultraliberaliści atoli niechcą o tem wiedzieć równie jako i o królowej Krystynie i o izbie procerów. Zresztą sami oni niewiedzą czego chcą zdaje się iż dążeniem ich jest jedynie obalić istniejące instytucje. — Jeden z dzienników ministerjalnych utrzymuje, że król w sam dzień śmierci Wice Admirała Rigny podpisał dekret mianujący go Admirałem Francyi. — Posel angielski i turecki mieli posłuchanie u króla. — *Couries français* zawiera między innemi: „Wiele tu mówią o skutku przetrząsań domu Pepina przez policją paryzką. Kommissarz Jaquemin miał odkryć bardzo ważne papiery, których dotąd szukano nadaremnie, a które wręczone zostały prezydentowi sądu parów. Utrzymują, że te papiery stwierdzają zeznania Fieskiego, których dotąd nie chciano uważać za wiarogodne. Król i Królowa Belgów mają wkrótce na powrót udać się do swego kraju. — Jakkolwiek dziennik *Revue de deux mondes* wyraźnie i to w każdej ważniejszej okoliczności występować zwykł przeciw ministrom, niemniej jednakże daje oppozycyi piękny przykład umiarkowania i słuszności. Umieszczamy tu wyjątek jego kroniki politycznej: „Nie możemy pochwalać niektórych czynności, a mianowicie planów na przyszłość p p. Broglie i Guizot. Nikt bardziej nie naganiał systematycznego gwałtu od nas, ale i im należy się od nas słuszność. Są to dyplomaci w całym znaczeniu wyrazu, którzy nie rządzą według prywatnych swoich namiętności, ani próżności, ani osobistej nienawiści Drobiazgowe intrygi, familijne wpływy, u nich nie mają miejsca. Życie tych mężów nosi cechę godności nieskazitelnej. Nie obawiają się by każdy w nie wejźrzał, bo czyny ich przemawiają; czyli są dobre lub złe, nie można im zarzucić nikczemnych pobudek. Pierwszy zawsze znajdując się w świetnem położeniu stanowi swemu zawsze przynosił zaszczyt. Drugi będąc najprzód autorem, swoją zasługą, wymowa, nauką i talentami wzniósł się do szczytu na którym stoi. Poziomą zazdrość nie tamowała jego czynności. Niezręczna duma nie odstręczyła zwoleników jego od jego osoby; a tak miejsce tylko zmieniał, ale nigdy przyjaciół. Przeciw takiemu chara-

kterowi można wystąpić; ale poniżyć go nie podobna. Można żałować że tacy mężowie nie obrali drogi zgodniejszej z życzeniem i potrzebą kraju; ale nie można im odmówić szacunku im należnego " — Numer 272 Monitora zawiera królewskie rozporządzenie potwierdzające otworzenie banku w Marsylii według statutow z d. 9 września. Bank ten będzie mieć swojego naczelnego prefekta. Sankcja królewska jest odwołalna w przypadku niewykonania lub naruszenia statutów; nienaruszając atoli praw trzeciego. (G.P S.)

Portugalja. Lizbona 24 *Paźd.* Xże Palmella oddalił wielu urzędnikow Miguelistowskich w Dyrekcyi Poczt — Anglja zaprojektowała rządowi królowej ustąpienie jej posiadłości portugalskich w Azyi. Projekt ten był przedmiotem narady ministrów. Jeszcze niewiemy jej skutku, ale zdaje się że z trudnością przyszłoby Portugalii zrzec się szczątków dawnej jej sławy. Zdaje się podobniejszą, że Portugalja za stosownym wynagrodzeniem zrzekłaby się na rzecz Anglii posiadłości swych na oceanie Atlantyckim. (G P.S.)

Turcja. Prywatne listy ze Smyrny pod d. 11 października zawierają nieco zaspokające wiadomości z Persyi. Sir Heury Bethune zupełnie stanowcze odniosł zwycięztwa nad buntownikami, a spokojność w kraju zdaie się być blizką, gdy klęska książąt południowych prowincyi już jest powszechnie wiadoma Lecz z drugiej strony cholera rozpoczęła swoje spustoszenia w *Theeran*, a morowa zaraza w najwyższym stopniu panuje w Tauris.— Przybył tu internuncjusz ces. austrjacki Baron Sturmer, powitany przez Gubernatora 17 wystrzałami działowemi. Z Syryi nie mamy dotąd wiadomości. (G.B.V.)

Holandja. Haaga 7 *Listopada.* W Flesingen spuszczony będzie na morze nowo zbudowany okręt „Neptun„ o 84 działach.— Inżynier Brade otrzymał król. zezwolenie zaprowadzenia kolej żelaznych pomiędzy Amsterdam i Harlem. (G P.S.)

Danja Kopenhaga 9 *Listopada.* Donoszą z wysp zachodnio indyjskich należących do Danii, że na wyspie *S. Croix* w twierdzy Chrystianstedt odkryto spisek tamtejszej załogi, ktorego celem by o opanować stojący w porcie bryg wojenny i na nim udać się do Kolumbii. Zamiar ten wcześnie został odkryty, a winowajcy oczekują kary w więzieniu.—Jeden z duńskich dzienników donosi z Sund pod d. 4 b. m., że zima tego roczna poczęła się od nadzwyczajnych mrozów, tak dalece że jeżeli tak dalej potrwa, to z Sund mięszkańcy bez trudności polodzie przechodzić będą mogli, do Kopenhagi w celu odwiedzenia swch tam będących przyjaciół (G P.S.)

Belgja Bruxella 10 *Listop.* Xżę Bassano Par Francyi i syn jego margrabia Bassano, sekretarz francuzkiego poselstwa udali się z tąd do Paryża. (G.P.S.)

Niemcy Gotha zważając w jak wysokim stopniu u nas muzykalne znawstwo jest upowszechnione, a z drugiej strony zapatrując się na zbyt kosztowny entuzjazm z jakim bohater walcowy Strauss był słuchany w mia-

nach, po których nierównie więcej spodziewaliśmy się gustu muzykalnego, a które zdaje się zapomniały, że i muzyka ma wyższe cele — spodziewamy się że jeżeliby ten muzyczny *tańcujący kometa* i do naszych miast zawitał, mieszkańcy nasi dadzą mu przejśdź spokojnie.

Prawdziwa anegdota. Podróżny znajdujący się w obcém sobie mieście wyczerpawszy wszelkie swoje źródła pieniężne postanowił rzucić się na drogę przemysłu i spekulancyi na cudzą kieszeń, chcąc po mistrzowsku zacząć od pierwszego zaraz kroku postanowił naprzód najprzebieglejszą klassę ludzi wyprowadzić w pole — Ogłasza więc faktorom chęć sprzedania zbytecznej dla siebie starej garderoby sprasza żydów do domu, po miernej cenie spienięża wiele rzeczy z kolej na licytacyi stary surdut występuje. Właściciel do kilku czerwonych złotych, cenę jego podnosi oglądają go żydzi i płacą, z pewnością że taniej jest kupiony w jego albowiem kieszeni w irchowym woreczku był zegarek, lecz cóż za rozpacz musiała przejąć, synów Izraela za przekonaniem się, że zegarek był ołowiany.

Zgubione zostały wedle wszelkiego do prawdy podobieństwa na Grodzkiej lub Różanej ulicy papiery uwinięte białą płócienną chustką dotyczące interesów w Galicyi. Papiery te nikomu oprócz samego właściciela przydać się nie mogą, raczy więc zgłosić się z takowemi do redakcyi Kurjera gdzie odbierze jako wynagrodzenie złotych polskich 200.

Człowiek w połowie wieku, z doświadczeniem w interesach prawnych, w prowadzeniu zarządu wielkich majątków i w rachmistrzostwie, posiadający języki: polski, francuzki, łaciński i inne a przy znajomości ich literatury dobry styl pisania w każdym rodzaju: życzy sobie znaleść miejsce rządcy dóbr lub prywatnego sekretarza, tu lub za granicą; bliższą wiadomość powziąść można w Redakcyi Kurjera. (2r.)

Zgubiony został łancuszek bronzowy wyzłacany, łaskawy oddawca takowego w Redakcyi Kurjera otrzyma nagrodę wyrównywającą wartości tegoż łancuszka. (2r)

Ktoby sobie życzył dla oszczędności co do kosztów podróży jechać prywatnym porządnym ekwipażem do Jass na Wołoszczyznę w następny piątek zechce się bliżej o tem w nowej redakcyi zainformować.

Potrzebny jest w Królestwo Polskie guwerner posiadający nauki klassyczne i mogący się wywieźdź świadectwy tak dobrych obyczajów jako też i wychowania młodzieży. (2r.)

Przybyli do Krakowa. Bieganski Onufry, Małachowska Paulina hr. Małachowska Cecylja z Polski. Grochowska Otylda obyw. Dzienkowicz Genowefa. Grocholski Adolf, Michałowska Izabella, Olejnik Ignacy, Besieda Józef, Ochota Szymon, Watag Józef, Sołtyków Xiąże, Sołtyków Xiężna, Jonbs Emma guwernantka, Wissé Adela z Galicyi.

Dziś rano stopni zimna 0.

Główny Kantor Redakcyi Kurjera w Księg: p. Kocha obok kośc: P. Maryi w Rynku.